

Gemeente : Boxtel
Plaats + postcode : Boxtel 5282 PX
Straat + nummer : Ronduutje 9
Naam :
Kad. aanduiding :
Eigenaar :
Aard object : gebouw met erf
Huidige functie : woonhuis
Oorspr. functie : woonhuis
Opdrachtgever :
Architect :
Aannemer :
Bouwjaar : omstreeks 1945-1950
Bouwtype : éénlaags noodwoning
Bouwstijl :

Objectnr. : BOX-213

Datum invent.: 25-08-04

Staat van onderhoud: goed

Kwalificatie : cat. 1

Bouwgeschiedenis/historie: Het woonhuis aan het Ronduutje 9 bevindt zich aan de westzijde van de straat, waar deze aansluit op een plantsoen tussen de Stenenkamer en de Molenwijkseweg. Het éénlaags pand is vrijstaand gelegen in een bijbehorende tuin.

Het Ronduutje maakt deel uit van een na-oorlogse uitbreidingswijk in het noordelijke gedeelte van Boxtel. In de periode voor de Tweede Wereldoorlog had het dorp zich vooral in westelijke richting uitgebreid, na de oorlog werden ook aan de noordzijde nieuwe wijken gerealiseerd.

De in hout opgetrokken woning aan het Ronduutje 9 dateert uit omstreeks 1945-1950 en werd na het beëindigen van de Tweede Wereldoorlog als noodwoning gebouwd. Andere voorbeelden zijn te vinden aan de Leenhoflaan, de Eikenlaan en de Mgr. Wilmerstraat. Ze staan bekend als de zogenoemde 'Oostenrijkse woningen'. Het betreft montagewoningen, die door het bedrijf N.V. Nederlandse Thermobouw uit Den Haag werden geleverd, maar waren aangekocht uit Oostenrijk. Dat land kampte na de Tweede Wereldoorlog met een groot voedseltekort en verkocht talloze woningen, waarvoor het land gedeeltelijk in natura werd uitbetaald (groenten, vismeel, aardappels). Een aantal woningen vond zijn weg naar Nederland via het Ministerie van Wederopbouw en Volkshuisvesting, die ze via de provinciale instanties verdeelde over de zwaarst getroffen gemeenten of verkocht aan particulieren en bedrijven. De Oostenrijkse bouwpakketten werden per trein aangevoerd en daarna door lokale aannemers gemonteerd. Deze bedrijven hoefden alleen zorg te dragen voor de fundering, de riolering, de schoorsteen en de dakpannen.

De N.V. Nederlandse Thermobouw verzorgde de import en leverantie van de woningen, die werden aangekocht van de "Thermobau G.M.B.H." te Wenen. Rond 1948 waren er al 800 "Thermohuizen" gebouwd, in 1949 stonden 1200 huizen op het uitvoerprogramma. Ze verzezen onder andere in Den Helder, Renkum, Wageningen en Zutphen.

Het product dankte zijn naam vooral aan het "Thermoprincipe", een bijzondere isolatiemethode door middel van "thermofolie", die in de 13,5 cm. dikke thermowanden was verwerkt. Naast de hoge isolatiekwaliteiten werden de woningen gewaardeerd vanwege de snelle lever- en bouwtijd, de zeer praktische indeling en de ruimte. De woningen in Boxtel zijn van het type "Nederland 2" en bevatten op de begane grond een woonkamer, een eethoek, een studeerkamer, een keuken, gang en wc. Op de verdieping zijn er een ouderslaapkamer, twee kinderslaapkamers met ingebouwde kasten en een kleine badkamer. Verder zijn er een kleine kelder en een vliering. Karakteristiek is hun in hout opgetrokken bouwmassa, op een in baksteen en beton uitgevoerd fundament. Het voorbeeld aan het Ronduutje heeft het voor de noodwoningen karakteristieke sobere uiterlijk, zonder specifieke stijlkenmerken. De houtdelen zijn verticaal geplaatst en het pand staat op een betonnen fundering. Deze fungeert tevens als een tegen houtrot beschermende plint. Een eenvoudig zadeldak met pannendeckning herbergt de bovenverdieping.

Beschrijving: Het object heeft een samengestelde plattegrond en is éénlaags. Binnen een zadeldak opgenomen zolderverdieping. De nokrichting loopt evenwijdig aan de voorgevel. De dakschilden zijn gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en zijn onderaan licht geknikt. Op

de nok geplaatste bakstenen schoorsteen. De woning is geplaatst op een betonnen fundament, dat ook als gevelplint fungeert. De gevels werden opgetrokken in verticale houtdelen. Houten invulling van vensters en ingangen.

Links binnen de voorgevel een brede ingang met een dubbele enkelruits tuindeur. Rechts een venster met een dubbel enkelruits draairaam. Binnen de rechter zijgevel bevindt zich links van de middenas de hoofdingang. Rechts hiervan een klein venster met enkelruits raampje. In de op het dak aansluitende topgevel een breed zoldervenster met tweemaal een dubbel enkelruits draairaam. Rechts binnen de linker zijgevel bevindt zich een brede ingang met een dubbele enkelruits tuindeur. De topgevel bevat hier een vergelijkbaar zoldervenster als genoemd.

Motivering: Eénlaags houten woonhuis dat omstreeks 1945-1950 is gebouwd als een noodwoning ('Oostenrijkse woning'). Van architectuurhistorische waarde vanwege het bouwtype en de vrij gave hoofdvorm en detaillering, waardoor het pand een zeer goed voorbeeld is van een in de periode direct na de Tweede Wereldoorlog gerealiseerde houten noodwoning. De toegepaste systeembouw van de "thermohuisjes" kan karakteristiek kan worden genoemd voor de ontwikkelingen in de bouwproductie in de wederopbouwperiode, toen volop werd geëxperimenteerd met nieuwe gestandaardiseerde (prefab)bouwsystemen.

Situeringswaarde als beeldbepalend en gaaf onderdeel van de historische bebouwing aan het Ronduutje. Hier neemt het vrijstaande object door zijn opvallende verschijningsvorm als een houten woning met gevarieerde gevelindelingen en pannendak een markante positie in. Tezamen met de bijbehorende tuin en door de ligging tegenover een plantsoen met geboomte, maakt het object deel uit van een waardevol ensemble.

Van cultuurhistorische waarde als goed bewaard gebleven voorbeeld van een na de Tweede Wereldoorlog in de gemeente Boxtel gerealiseerde zogenaamde 'Oostenrijkse woning'. In zijn opzet als noodwoning illustreert het object de historische ontwikkelingen in Boxtel in de Wederopbouwperiode.

Opmerkingen: Het interieur van de woning is niet bekeken. Op het achterschild bevindt zich een later geplaatste (niet-beschermenswaardige) dakkapel. Vermoedelijk is ook de luifel bij de hoofdingang later toegevoegd en dan niet-beschermenswaardig. Rechtsachter sluit een later toegevoegde (niet-beschermenswaardige) garage aan op het pand.

Bronnen:

